

Nadere wijziging van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering

(Afdracht aan 's Rijks kas van niet uitbetaalde arbeidsongeschiktheidsuitkeringen aan werknemers, die opgenomen zijn in de sociale werkvoorziening)

VERSLAG

Nr. 4

De vaste Commissie voor Sociale Zaken brengt omtrent dit wetsontwerp het navolgende verslag uit.

Zeer vele leden was het opgevallen, dat in de toelichting op dit wetsontwerp wel wordt ingegaan op het SER-advies, waarin een dergelijke maatregel in het kader van een volksverzekering wordt afgewezen.

Er wordt evenwel voorbijgegaan aan een passage uit een ander SER-advies, namelijk het tweede advies over de programmering van de sociale verzekering op middellange termijn. Zij doelden op de navolgende passage.

„De raad wijst erop dat indien dergelijke verschuivingen (d.w.z. van de algemene middelen naar de sociale verzekeringspremies) zonder dat hieromtrent aan het begin van de programmeringsperiode zekerheid bestaat, binnen deze periode op enigszins grote schaal - wellicht uit overwegingen van budgettaire aard - zouden plaats vinden, de gestelde norm voor de stijging van de premiedruk een groot deel van haar betekenis verliest. Alsdan moet een programmering van de sociale verzekering op middellange termijn onmogelijk worden geacht”.

Kan de Staatssecretaris in dit licht een beschouwing geven over de thans voorgestelde overheveling van f 80 mln., zo vroegen zij. In hoeverre dienen ook de onverwachte tegenvallers in het kader van de vaststelling van de premies van de WAO en de AWBZ in 1973 hierbij te worden betrokken?

Deelt de Staatssecretaris de in deze passage uitgesproken beleidsvisie met betrekking tot de gestelde norm voor de stijging van de premiedruk?

De hier aan het woord zijnde leden hadden de indruk, dat de voorgestelde op zich zelf redelijke verschuiving in het licht van dit SER-advies onvoldoende diepgaand is afgewogen.

Zij stelden het ten slotte op prijs, hoewel zij vooral snog hieraan op zich meer nadelen dan voordelen verbonden zagen, wanneer de Staatssecretaris nog eens nader in zou gaan op de in dit verband vanuit het bedrijfsleven hier en daar wel gehoorde suggestie het loonsysteem van de WSW te wijzigen en de beloning af te stemmen op de mate van arbeidsongeschiktheid, afgestemd op de specifieke WSW-omstandigheden.

Vele leden zagen in dit wetsontwerp, welke motivering de Regering ook gebruikt, in de eerste plaats een overheveling van financiering van een sociale voorziening (de WSW) uit de algemene middelen naar financiering uit premieopbrengst. Deze leden waren van mening dat de twee argumenten die de Staatssecretaris gebruikt ter verdediging van deze maatregel, ontoereikend zijn voor een dergelijke overhaaste doorkruising van de programmeringsplannen van de sociale verzekering op middellange termijn.

Het feit dat de Regering in het kader van het dekkingsplan geld nodig heeft overtuigde deze leden in het geheel niet. Zonder inzicht te hebben in de precieze uitwerking van deze maatregel op de lastenverdeling voor de verschillende inkomensgroepen in het totale dekkingsplan leek het deze leden al wel duidelijk dat dit niet de meest rechtvaardige dekking van overheidsuitgaven kan worden genoemd. Het bevreesdde deze leden dat in de summiere toelichting op dit wetsontwerp hierin geen enkel inzicht wordt gegeven. Zij zouden alsnog hierin meer inzicht verschaft willen krijgen.

Het tweede argument van de Regering voor deze maatregel, dat de loonkosten en overige kosten van de sociale werkvoorziening ten laste komen van de overheid en dat dus ook de besparingen als gevolg van de anti-cumulatieregeling van de overheid ten goede dienen te komen achtten deze leden niet bruikbaar. Deze redenering komt er in feite op neer dat de Regering een deel van de huidige kosten van de WSW wil afschuiven op de premiebetalers van de WAO.

Het belangrijkste bezwaar voor deze leden bleef echter de doorkruising van de programmering van de sociale verzekeringen nog voor dat de uitvoering daarvan begonnen is en in een ongewenste richting.

Tevens constateerden deze leden dat door het nemen van deze maatregel Nederland, dat binnen de EEG wat betreft het aandeel van de overheid in de sociale verzekering toch al ver bij vrijwel alle EEG-landen achterblijft, nog een stap terug doet.

Kan de staatssecretaris meedelen waarom dit wetsontwerp niet door de Minister van Sociale Zaken is mee-ondertekend?

Deze leden stelden ten slotte, dat het duidelijk was dat zij, die voor de toekomst juist dachten in de omgekeerde richting, namelijk een vergroting van de overheidsbijdrage in de sociale verzekeringssector, afwijzend stonden tegenover deze voorgenomen maatregel.

Verscheidene leden zouden gaarne van de Regering vernemen, of deze bij haar besluit het onderhavige wetsontwerp in afwijking van de mening van de SER ter zake in te dienen, in haar overwegingen heeft betrokken dat ook de tegenover het WSW-loon staande prestatie van de WSW-werknemer ten gunste komt van de overheid.

Het analogon hiervan mag toch als grond worden gezien van de regeling dat bij werkzaamheden van een WAO-gerechtigde in het particuliere bedrijfsleven het zo verdiende loon ten laste komt van de werkgever en het Arbeidsongeschiktheidsfonds uitsluitend voor het excedent wordt belast.

Wel kan naar de mening van deze leden wellicht annemelijk worden gemaakt dat de prestatie van de WSW-werknemer een lagere waarde vertegenwoordigt dan het door hem ontvangen WSW-loon, zodat de huidige anti-cumulatieregeling een onbillijkheid ten opzichte van de overheid inhoudt, die echter volgens het onderhavige wetsontwerp wordt vervangen door een te zware accentverschuiving naar de zijde van het Arbeidsongeschiktheidsfonds.

Deze leden zouden in dit licht dan ook gaarne vernemen waarom de Regering haar opvatting, neergelegd in de adviesaanvraag aan de SER inzake een VAO dd. 25-9-1970, dat de besparing op grond van de betreffende anti-cumulatie bepaling voor 75 pct. ten gunste moet komen van de overheid en voor 25 pct. van het arbeidsongeschiktheidsfonds, heeft verlaten.

Zullen de uitvoeringsorganen thans ook een vergoeding kunnen ontvangen voor hun bemoeiingen bij de noodzakelijke begeleiding naar vervangende werkgelegenheid in WSW-verband van de betreffende uitkeringsgerechtigden, zo vroegen zij ten slotte.

Enkele leden vroegen of de betaling aan het Rijk van de niet uitbetaalde arbeidsongeschiktheidsuitkeringen aan WSW-werknemers ook een premiestijging WAO tot gevolg zal hebben. Indien dit het geval is dan zouden zij gaarne vernemen of dit volgens het oordeel van de bewindslieden in de toekomst niet van invloed zal zijn op de hoogte van het netto-inkomen van de premieplichtige werknemer.

Vertrouwend, dat de bewindsman het bovenstaande vóór de openbare behandeling van het onderhavige wetsontwerp schriftelijk zal willen beantwoorden, achtte de commissie de openbare behandeling daarmee voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld, 17 oktober 1972.

KIKKERT
 VAN LIER
 WEIJTERS
 WIELDRAAIJER
 VAN LEEUWEN
 VELLENGA
 WIEBENGA
 VEDER-SMIT
 NYPELS
 BARENDREGT
 HERMSEN
 WEIJERS
 VERBRUGH
 VAN DER GUN
 MEIS
 VAN AARDENNE
 KONINGH.